

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e40471/facsimile.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ved den danske Rigsdag, ogsaa for deres Styls ansigt, at det kunde blive saaledes.

Bærsted: Jeg fal i Gæt og Alt flutte mig til, hvad der nyd er utvilsomt — jeg tror — den 15de kongerige Rigsdagsmand (Sjæge), og jeg fal da endnu kun med Jaa Der tilføje, hvad der for mig har en ganske rigtig Betydning ved dette Spørgsmaal. Jeg tror, hvad der giver den konstitutionelle Regeringsform dens bedste Betydning for mig, er det fastholdte Tid, som den tjener til at lade gjenstrømme det hele Folk; men fal dette Tid være langt og frekvent, saa Rigsdagen nødvendigvis afholdes aarlig. Rigsdage hvert andet Aar ville, frøgt jeg idemindste, baade for Folk og Regering medføre et Aar med Stude og et Aar med Gode, et Aar med altså for Gode og de med den følgende Tid ubehagelige, altså for de fleste Besøgt, og et Aar med altså for Stude med dennes endnu ubehagelige Stude, Tid og Dødsfald (Sætt.). En saadan Aendring af Tid eller Aars Tid vil jeg ikke andet end ønske og befriede fra, og jeg maa derfor med den nødvendige kongerige Rigsdagsmand ikke blot komme for aarlig Rigsdage, men tillige komme for, at en saadan Grundlovsbestemmelse ikke senere kan forandres ved en simpel almindelig Ven. Jeg fal endnu sige tilføje, at hvad jeg her har andet, er allerede tidligere — hold jeg ikke seiler saare meget — utvilsomt med langt større Klarhed og Dødsfald af en Ven, som vel ikke selv har Stude her paa Rigsdagen, men som derfor dog ikke kunde være uden al Dødsfald paa mange af Rigsdagens Medlemmer, jeg mener den forrige Grundlovsbestemmelse.

Bloug: Det har naturligtvis ikke overrasket mig, saaledes som det vil for overrasket Nogen, at her de betydelige Aendringsskridt, som det forekom mig, utvilsomt allerede for i Minoritetens Indstilling, thi det viljer sig jo mere og mere, at Regeringen ved en Betydning i det Hele forstærker en Del af sin Gødt som alt det Gødt (Begrænsning i Forordningen; Derjæderne ligesom Løbet). Jeg kan ingenlunde være enig med den høiærede Minister i, at aarlig Rigsdage kan stude være nødvendige i Begyndelsen, thi jeg tror, at det gaar med den politiske Betydning, som med Betydningen i Rummet; den gaar nemlig i Hensigt, og ligesom man nu bruger sig langt hurtigere mellem Gud og Gud, end for 100 Aar siden, saaledes gaar man nu ogsaa langt hurtigere frem i politisk Hensigt end dengang, og ligesom Hensigten i Rummet nemlig forstærket mere og mere, saaledes forstærket ogsaa Hensigten i Tid i den politiske Udvikling. Det vil derfor, hvis der nogensteds i fremtiden Stude blive Tale om at forandre Bestemmelsen om Rigsdagens aarlige Sammenkomst, inderre blive Tale om at holde Rigsdag mere end engang aarlig, end om at forandre Bestemmelsen til 2 eller 3 aarlige. Den høiærede Minister bemærkede dernæst, at det ikke vilde vides lidt for Kongedømmet ved sin at holde Rigsdag hvert andet Aar, fordi de politiske Spørgsmaal, der i Regler vilde indbringes i Budgetets Forhandling, vilde optage megen Tid. Jeg tror, at de politiske Spørgsmaal altid vilde forhandles til den Tid, som de vilde være fremkomne, og at det leellige Organ, hvorigjennem de kunne diskuteres til Ende, best maa være tilføje hvert Aar, for at Dødsfald af de opstaaende Spørgsmaal ikke fal tage en forstærkt Mening og bryde igjennem ad farligere Veie. Heller ikke tror jeg, det kan opstilles som Regel, at saadanne Spørgsmaal netop Stude faae i Forbindelse med Budgetet; jeg tror, at dette berer ganske paa deres Betydning. Underinden vilde de fremkomme under Budgetforhandlingerne, andreinden ikke; engang vil denne mektige megen Tid, en anden Gang kun lidt. Den høiærede Minister har endvidere bemærket, at Rigsdagens Afholdelse hvert andet Aar vilde give Regeringen bedre Tid til at udføre større administrative Forretninger, navnlig de i mange Retninger foreslåede Reformere. Jeg fal hertil sige, at disse Reformere netop foreslaas nu i den første Tid, men at den høiærede Minister jo selv har indvunden, at i Begyndelsen vilde i alt Fald aarlig Rigsdagsmøder være fornuftige. Naar den ærede Minister fremdeles har foreslaet 4 Aar mellem som Minimum af Afholdelse herunder Aar, saa tænker han sig altså ikke nogen Tidssættelse mindre derved, thi efter den almindelige Regelvans er 2 Aar mellem hvert Aar jo ikke mere end 4 Aar mellem hvert andet. Den ærede Minister har endelig foreslaet Bestemmelsen af Paragrafens Grundlovsbestemmelse. Det forekom-

mer mig ligegyldigt, enten man sætter den ud eller lader den faae, thi det er en Forandring i det Indhold af Grundloven, som i alt Fald ikke kan foretages uden Rigsdagens Samtykke, og den vil nok snart komme til den Gødt, at det er nødvendigt, at den samles aarlig. Naar det ærede Aar kongerige Røstet (Sjæge-Udvalg) har utvilsomt sig for Indførelsen af et toaarigt Budget, saa fal jeg bemærke, at et toaarigt Budget dog uden Tvivl i Røstigheden maa faae nogen Stude for et aarligt, og at det, der indbringer Røstigheden, netop engang kan vides i Tid ved den Forhandling, der baade et toaarigt Budget og Røstigheden for det Aar forløbne Løst omstændigheder vilde være af dobbelt Betydning med det aarlige. Naar saavel Minoriteten i Bestemmelsen, som det ærede Røstet nu, have bestrøet Almindeligheden af at hente Exempel fra de større Stater, fordi vi leve i en lille Stat, saa maa jeg erindre, at i de større Stater, indbringes i England og Frankrig, ere Parliamentsmøderne ikke blot aarlige, men de mektige det Værd af Aar; Stude man altså kunne gjøre Indsigelse med Bestemmelsen af dette Exempel, saa maatte kunne nævnes gjæde Medlemmets Bødsfald, der vistnok ingenlunde behøver at være saa stor i de mindre Stater og heller ikke i Almindelighed har været det. Naar der overhovedet er et andet Aar kongerige Røstet er advaaret ind Exempler fra fremmede Lande, saa maa jeg bemærke, at det Behøvsargument, som han i en anden Hensigt vilde anvende, forekommer mig ofte at blive anvendt i Praxis med Exempler andre Stedsfra. Naar de ikke ere et Behøvsargument, ikke samme overens med Gud Indførelse, saa er man berøvet fra den med et drøgt Exempel. Jeg tror, at Historien eller Erfaringen endelstids tilstrækkelig har bestrøet, at aarlig Rigsdage ere nødvendige, hvis der fal finde en Stude og dog frem politisk Udvikling Stude. Jeg tror, at Kongedømmet og Sverrigs nærliggende Exempler have vist, at Rigsdage, der ikke samles aarlig og med lange Mellemrum, ikke kunne opnaae den dem tilkomne Indflydelse paa Statens Betydning.

Dehørring: Den ærede Rigsdagsmand for Kongeriget Aar kongerige (Sjæge) har opstillet et Spørgsmaal, med Hensyn til Beskaarsen af den Stude, der indbringes Kongen eller Udvalget til at høre Rigsdagen. Her har anført det for indførelse, hvorigjennem denne Stude kunde vides, inden de 2 Aar mellem være forløbne, hvilke 2 Aar mellem indbringes i § 23 som den Stude, udover hvilken Rigsdagen ikke kan blive samlet længere uden Kongens Samtykke. Det har forekommet Udvalget utvilsomt, at den Mening, hvorigjennem ogsaa den ærede Rigsdagsmand selv bestrøet sig, var den eneste, der lod sig fremt, saavel med Tanke som med Ordene. Man har ikke troet, at det kunde være nogen Stude til Tvivl. Naar de 2 Aar mellem ere forløbne, da kan Rigsdagen ikke blive længere sammen uden Kongens Samtykke, og negter han dette, saa betyder han kan den Stude, som § 23 ligesom hjemler ham. Naar altså § 23 taler om, at Kongen kan, som denne Paragraf utvilsomt sig, høre Rigsdagens ordentlige Sammenkomst, et Udvalg, om hvis Røstighed der foretrøgt kan være nogen Tvivl, — naar altså denne Paragraf hjemler Kongen, for at bruge Udvalgets Udvalg, Stude til at udføre Rigsdagens Meber paa bestemt Tid, dog uden Rigsdagens Samtykke ikke længere end paa 2 Aar mellem og ikke mere end engang om Aar, da er det klart, at denne Stude maa kunne være afledt udførelst. Hvad nu det Spørgsmaal angaar, der har givet Indførelse til saa megen Meningsfuldhed saavel i Udvalget som her i Forordningen, da indbringer saadant Grundlovsudkastet en Stude Compromis. Som ethvert Stude Compromis kan det angribes og forføres; det kan angribes af dem, der vilde gaae bestemt til en af Siderne, og det kan forføres af dem, der dog hellere vilde opnaae Nogen end Stude Intet. Det kan givende mange forskellige Betragtninger gjædende ved dette Spørgsmaal, men mange Betragtninger ere dog ogsaa lette fordeles langt borte fra. Jeg fal saaledes ikke indlade mig paa det Spørgsmaal, hvad der er behøvsargument eller bestrøet for Regeringen, enten at være fri for Rigsdagen eller have Rigsdagen samlet. Det er et Forhold, som kan stille sig forskjelligt, men som i alt Fald ikke giver noget til Sagen. For min egen Part fal jeg dog ikke frage om den Forandring, at for en Regering, som engang ider fald, er det det Bebestemte at være fri for Rigsdagen, og vaaret det alle for længe, saa bliver denne Bebestemmelighed alt for